

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.04.1982, sp. zn. 6 Tz 13/82, ECLI:CZ:NS:1982:6.TZ.13.1982.1

Číslo: 31/1983

Právní věta: Doba splnění závazku k náhradě škody není obvykle dohodnuta a není stanovena právním předpisem. Proto je dobou splnění závazku k náhradě škody zpravidla první den po tom, kdy byl škůdce o splnění poškozeným požádán (§ 78 obč. zák.). Jestliže poškozený uplatnil svůj nárok na náhradu škody již v přípravném řízení a obviněného zvláště nepožádal o splnění, je obviněný povinen plnit prvního dne po tom, kdy se s nárokem poškozeného seznámil, tj. zpravidla prvního dne po seznámení s výsledky vyšetřování, popř. po prostudování spisů ve vyhledávání. Prvním dnem prodlení, od něhož je povinen platit i úrok z prodlení, je pak druhý den po seznámení s výsledky vyšetřování, popř. po prostudování spisů ve vyhledávání.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.04.1982

Spisová značka: 6 Tz 13/82

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Adhezní řízení, Náhrada škody

Předpisy: 141/1961 Sb. § 43 odst. 2
§ 228 odst. 1 40/1964 Sb. § 78

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 31/1983 sb. rozh.

Doba splnění závazku k náhradě škody není obvykle dohodnuta a není stanovena právním předpisem. Proto je dobou splnění závazku k náhradě škody zpravidla první den po tom, kdy byl škůdce o splnění poškozeným požádán (§ 78 obč. zák.).

Jestliže poškozený uplatnil svůj nárok na náhradu škody již v přípravném řízení a obviněného zvláště nepožádal o splnění, je obviněný povinen plnit prvního dne po tom, kdy se s nárokem poškozeného seznámil, tj. zpravidla prvního dne po seznámení s výsledky vyšetřování, popř. po prostudování spisů ve vyhledávání. Prvním dnem prodlení, od něhož je povinen platit i úrok z prodlení, je pak druhý den po seznámení s výsledky vyšetřování, popř. po prostudování spisů ve vyhledávání.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 30. 4. 1982 sp. zn. [6 Tz 13/82.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek městského soudu v Brně ze dne 30. března 1981 sp. zn. 2 T 42/81 i usnesení krajského soudu v Brně ze dne 7. října 1981 sp. zn. 8 To 287/81 a městskému soudu v Brně přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Městskému soudu v Brně podal prokurátor obžalobu na obviněného P. H. pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., jehož se obviněný měl dopustit tím, že 21. ledna 1981 okolo 02.45 hod. v Brně, Hromádkově ul. č. 10 v podnapilém stavu rozbil skleněnou výplň dveří prodejny č. 248-18, vnikl dovnitř a odcizil zde 7,50 kg turistického salámu a 5,75 kg anglické slaniny, vše v hodnotě 486,25 Kčs, a rozbitím dveří způsobil škodu ve výši nejméně 300 Kčs, čímž poškodil podnik Potraviny Brno nejméně o 786,25 Kčs.

Městský soud v Brně věc projednal v hlavním líčení a rozsudkem ze dne 30. března 1981 sp. zn. 2 T 42/81 uznal obviněného vinným přečinem proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se dopustil skutkem shora uvedeným, avšak s tím rozdílem, že rozbitím dveří způsobil škodu 408 Kčs. Za to mu uložil podmíněný trest odnětí svobody na pět měsíců se zkušební dobou jednoho roku a podle § 228 odst. 1 tr. ř. jej zavázal k náhradě škody způsobené podniku Potraviny Brno ve výši 408 Kčs s příslušenstvím od 21. 1. 1981. Odvolání prokurátora bylo usnesením krajského soudu v Brně ze dne 7. 10. 1981 sp. zn. 8 To 287/81 zamítnuto podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné.

Generální prokurátor ČSR podal proti citovanému usnesení krajského soudu v Brně ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. v neprospěch i ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Kromě jiného v ní namítl, že obviněnému bylo nesprávně uloženo platit úroky z prodlení z pohledávky poškozené organizace již od 21. 1. 1981, kdy pohledávka vznikla.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu § 267 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Stížnost pro porušení zákona důvodně vytyká, že městský soud v Brně, když obviněného zavázal k náhradě škody způsobené rozbitím dveří poškozené organizaci, nesprávně uložil obviněnému platit úroky z prodlení z této pohledávky již od 21. 1. 1981, kdy obviněný škodu způsobil.

V posuzovaném případě jde o škodu způsobenou občanem, který nebyl pracovníkem poškozené organizace, a proto se způsob uspokojení nároku poškozeného řídí ustanovením § 78 obč. zák. Podle tohoto ustanovení, není-li doba splnění dluhu dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne po tom, kdy byl o splnění oprávněným požádán. Obsahu spisu vyplývá, že poškozená organizace se připojila k trestnímu řízení s nárokem na náhradu způsobené škody přípisem ze dne 11. 2. 1981. S tímto požadavkem poškozené organizace se obviněný prokazatelně seznámil dne 20. 2. 1981 při prostudování spisů po skončeném vyhledávání. Pokud se proto v daném případě obviněný nedozvěděl o uplatněném nároku na náhradu škody dříve než při prostudování spisů po skončení vyhledávání, potom ve smyslu citovaného ustanovení občanského zákoníku povinnost uspokojit nárok poškozeného u něho nastala následující den po prostudování spisů po skončení vyhledávání a v prodlení s placením pohledávky, která činí 408 Kčs (s povinností platit úroky), byl až následující den po tom, co měl dluh splnit (druhý den po prostudování spisů po skončení vyhledávání, tj. od 22. 2. 1981).